

la aŭtoro ~is ĉiujn personajn rajtojn rilate tiun lingvon Z. 2 Ne konsenti ion petitan: ne ~u al mi antaŭ ol mi mortos Z; mi vokis k vi ~is Z; ~i al iu krediton B, la obeon, siajn rajtojn; ~i peton Z, al pelo B; ~i humiligi Z, fari B; la komitato ~is akcepti la proponon Z, ~is la pridiskuton de la propono; la intereso de l' afero postulas tian ~on fari tuj gravan vortaron Z (Vd SURDA). 3 (f. io) Ne kapabli, ne povi: miaj piedoj ~as plu min porti Z. For~i, ~iĝi (tr). Rezigni: ~iĝi tiun filon Z; for~i ĉiujn profitojn Z; forte mi dezirus for~i tiun tro turmantan rolon Z; for~i la mondon k monaĝiĝi.

* **Rigardi** (x). 1 Direkti sian vidon sur: ~u bone, kio estas antaŭ vi Z; ~i iun Z, al iu Z, sur ion Z; ~i tra la fenestro Z; fikse ~ante liajn okulojn; ~i la ĉielon, la pejzaĝon; ~i al la urbo; ~i al la morto en la vizaĝon Z; ni ~is sur la maron, sur la multajn ŝipojn k transen al la sveda bordo Z; malŝate ~i iun de alte Z; (f): tra la pordo ~is internen la stelplena ĉielo B; la sunradioj neniam ~as tiun faŭkon. 2 (f. io) Troviĝi en direkto al: fenestro ~anta en la korto Z; tien el ĉiu el la du domoj ~is fenestro Z. 3 (f. iu) Informi sin, kontroli, konstati: ~u, pro kio estas la bruo Z; ~u, ĉu ĝi ne estas mia portrelo Z? unu generalo volis ~i, kiel oni nutras la soldatojn K; anstataŭ blinde babiladi, ~u (konsideru) la faktojn K. 4 (f. iu) Atribui al iu aŭ io ian econ; juĝi, taksi, ŝati, opinii: bedaŭrinde multaj ~as maljuste al li Z; ~adi esp-on nur de ĝia flanko praktika Z; ili ~is sin kiel plej kompetentajn en la afero Z; oni ~as ilin kiel homojn frenezajn Z; ~i ion kiel tre gravan (Vd ALLIGI); ili ~as la ideon de lingvo internacia kiel sensencan infanan fantazion Z; ~u ĝiajn fruktojn kvaŝi konsekrataj Z (konsekratajn); tiuj naivaj kontraŭparoloj estis ~ataj kiel veroj ne ebligantaj ian dubon Z; eĉ malsaĝulo, se li silentas, estas ~ata kiel saĝulo Z. (Kp KONSIDERI, TAKSI, PRENI. Vd OKULO). *o. Ago ~i aŭ maniero ~i: ĵeti ~on al iu Z, sur iun Z, al io Z; la vilaĝanoj akompanis nin per ~ciolemaĵoj ~oj; nuba, riproĉa ~o; kolera ~o elfulmis el sub liaj kuntiritaj brovoj; ĉe la ~o, kiom fari restas Z. ~aĉi. Stulte ~i: ~aĉi kiel bovido Z. ~ema Z. Scivole vidama. El~i Z (ntr). 1 ~i de el iu loko: de monta

pinto la aglo el~as por si manĝaĵojn Z. 2 Z (Ev.) Aspekti, mieni.

* **Rigida**. 1 Nefleksebla: ~a branĉo, ŝtofo, membro; ~iĝi pro frosto; ~iĝo de la morto; ~e (fikse) rigardi iun Z. Kp SENMOVA, PARALIZITA, ŜTONIGITA, KATALEPSIO. 2 (f. iu) Necedema, neobeema, obstina: ~a karaktero; ~iĝi en sia decido Z; mia popolo ~iĝis en la defalo de mi Z. 3 (f. io) Ne adaptiganta al la bezonoj k cirkonstancoj: ~a stilo. Mal~a. Fleksebla, elasta.

* **Rigil**. Senmovebliĝi pordon, fenestron, klapon aŭ kovrilon per speciala ilo konsistanta el fortika metala peco ŝovebla en truon. ~ilo. Ilo por ~i. Kp SERURO, ŜLOSILO.

Rigora. Senindulge severa: ~a mastro; (f): ~a ekzameno, regulo; ekkoni la ~an realon.

riĵeto (Ku). Speco de mango, konsistanta el hakita porkaĵo aŭ kokidaĵo, miksitita kun graso.

Rikani (ntr). Duonridi aŭ pro stulteco aŭ pro malica moko.

rikiŝo. Orienta veturilo tirata per homa forto.

* **Rikolti** (tr). 1 Detranĉi k kolekti grenon aŭ iun veg-on: pluvo en tempo de ~o Z; forirante la soldatoj brutigis la ~on. 2 Amase kolekti iun ajn naturan produktaĵon: oni ~as la kaviaron ĉe la bordoj de la Kaspia maro. 3 (f) Ricevi iajn rezultatojn de sia ago: kion vi semas, tion vi ~os Z (Vd FORĜI, STERNI); ~i grandan aplaudon, sukceson; mi ~is nenion, escepte sendankecon; ĉirkaŭ tiu vorto elkreskis vasta ~o da miskomprenoj. Kp RICEVI, GAJNI, AKIRI. Post~i. Kolekti la spikojn restantajn sur la tero post la ~o; = spikumi.

* **Rilati** (ntr). 1 Havi inter si ligitcon k kondukt-reciprokecon: ili ambaŭ intime (inter)~as; ek~i, ~iĝi kun iu (Kp EKKONI, AMIKIĜI). 2 Havi inter si ian ajn ligitcon aŭ interefikon: mi ne povas kompreni kiel via konkludo ~as kun viaj premisoj. 3 Iel juĝi pri io; konsideri de ia vidpunkto: tiuj, kiuj provis ~i al nia ideo serioze k kun juĝo memstara Z; ni scias, ke vi kutimas ~i kun estimo nur al tiaj argumentoj Z. 4 Esti tiomfoje pli granda ol alia kvanto, kiom tria